

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LIII. ÉVFOLYAM, 2013. 5. SZÁM

Egységben az erő: a jövő a klasztereké

Szentpéteri István, az MKSZ elnöke az új együttműködési forma jövőjéről

**Túlzott deficit:
végre vége!**

3. oldal

**Sok az adóellenőrzés
és a bírságolás**

12. oldal

**Bizonytalan munkahely,
nagyobb stressz**

18. oldal

TARTALOM

KOMMENTÁR

Ne akarjuk megépíteni
a saját lovas szobrunkat! 2

FÓKUSZBAN

Túlzott deficit: végre vége! 3
Mi jön a túlzottdeficit-eljárás
megszüntetése után? 5
Itt a júniusi Varga-csomag:
több adó, illeték emelkedik 7

CÍMLAPINTERJÚ

Magyar klaszterek: együtt könnyebb
elérni a sikert (Szentpéteri István) . . . 8

NAGYÍTÓ

Sok az ellenőrzés és a bírságolás 12
Pénzügyi vezetők: vannak biztató
jelek, de még sok a bizonytalanság . 13
MGYOSZ: összefogás az ifjúsági
munkanélküliség csökkentéséért . . 15

EURÓPAI UNIÓ

Szélesedik az adócsalás elleni
küzdelem 17
Stresszes európai munkahelyek 18
Tevékeny idősor 19

GONDOLATJEL

Útmutató a pénzügyi dzsungelben . . . 20

**A Magyar Gyáripár
az MGYOSZ hivatalos havilapja**

Kiadja a Munkaadók és Gyáripárosok
Országos Szövetsége

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth L. tér 6–8.
Telefon: 06 (1) 474-2041
E-mail: mgyosz@mgyosz.hu
Internet: www.mgyosz.hu
Layout: Abonyi Brigitta
Fotó: Vámos Judit
Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu
Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Felcsuti Zsolt

az MGYOSZ alelnöke, ipari befektető,
a nemzetgazdasági miniszter
tanácsadója

„Azt gondoljuk Európában,
hogy erényeink közé tartozik
a pallérozott modor, az udva-
riasság és a tudás fája is csak
nálunk terem.”

Ne akarjuk megépíteni a saját lovas szobrunkat!

Egyre többet gondolkozom mint vállalkozó vagy ma már inkább csak befektető, aki inkább csak a stratégiai kérdésekkel és az ellenőrzéssel foglalkozik, hogy vállalkozásaink sorsát mi módon fogja befolyásolni Európa és a világ átalakulása. Egyre jobban azt érzem, hogy Európa süllyed. Természetesen nem akarok az öreg kontinens temetésére készülni, de sajnós a tényeket nem szabad elfelejtenünk. Európa tényleg beteg, mégpedig olyan beteg, akinek az orvos megmondta a gyógymódot, de ezt mi nem akarjuk elfogadni és folytatjuk az önpusztító életmódunkat.

A válság olyan gazdasági, majd társadalmi problémákat hozott elő, amelyek az Európai Uniónak nevezett integráció jelenlegi szerkezetével megoldhatatlannak bizonyulnak. Az adósságcsapdába került országok jelenlegi válságkezelő mechanizmusa visszafojtja az egész kontinens előrehaladását. Gondolok itt akár a spanyolokra, a görögökre, vagy az olaszokra ráterhelt megszorító intézkedésekre. Természetesen ezek részben kellene, de vajon meddig lehet ezt a fajta „politikát” alkalmazni, mely egyben a fogyasztás rovására megy, és a gazdasági válságból egyből egy társadalmi, politikai válságban találjuk magunkat. A déli államokban, mint például Spanyolországban hatalmas mértékűt ölt a munkanélküliség, ahol ez ma 27 százalék körül mozog. Sőt, a fiatalok körében pedig meghaladja az 50 százalékot. Az exportorientált országok vállalatának is egyre nehezebb piacot találni Európán belül, ami azt eredményezi, hogy előbb-utóbb kivétel nélkül minden tagállam megéri ezeket az intézkedéseket. Úgy vélem, ahhoz, hogy jelentős előrelépést tegyünk Európa jövőjének megalapozása érdekében, be kell vezetni egy közös eurokötvényt. Ez hatalmas mértékben megkönnyítené az eurozóna tagállamainak az adósságuk finanszírozását és enyhíthetnének a megszorító intézkedéseken, emellett laza monetáris politikát kellene előnyben részesíteni, mint ahogy ezt látjuk akár az amerikai kontinensen vagy Japánban. Ez Németországon múlik, hogy megtörténik-e vagy sem, de egyben biztos vagyok, ha hosszú távú sikereket akarunk elérni, mint Európa, valamiféle változtatás ez irányban elkerülhetetlen.

De nemcsak válságkezelésben, hanem mentalitásban is ideje lenne irányt változtatni. Kína külföldre küldte a fiatalokat, hogy ismerjék meg a nyugati kultúrát, és mi, európaiak, mind pökhendien lenéztük őket. Aztán egyszer csak arra ébredtünk, illetve már rá kéne ébrednünk, hogy az egykori piaci csencselő mindenhol ott van és igazán neki lenne alapja lenézni minket gazdaságilag és kulturálisan egyaránt. Hasonló tévedéseket követünk el az oroszokkal szemben is, műveletlennek és butának tartotta őket a Nyugat, ma azonban akár kezet is csókolnánk nekik, ha befektetnének az általunk fejlett és gazdagnak hitt világunkban. Azt gondoljuk Európában, hogy erényeink közé tartozik a pallérozott modor, az udvariasság és a tudás fája is csak nálunk terem. Mindezt annyira el is hisszük, hogy saját lovas szobrot is emelünk magunknak, pedig jobb lenne, ha mint vendéglátó, mi már csak a legkisebb székre ülve beszélgetnénk vendégeinkkel.

TÚLZOTT DEFICIT: VÉGRE VÉGE!

Az Európai Bizottság javaslatát elfogadva megszűnik a Magyarország ellen 2004-ben indított túlzottdeficit-eljárás – így döntött a pénzügyminiszterek tanácsa, az Ecofin.

Az Európai Bizottság úgy ítéli meg, hogy Magyarországon a túlzott hiány kiigazítása megtörtént, és úgy számol, hogy 2013-ban a bruttó hazai termék 2,7 százaléka, 2014-ben pedig 2,9 százaléka lesz az államháztartás hiánya – áll a dokumentumban.

A bizottság által tett javaslat az eljárás 9 évének minden jelentős állomását felsorolja. A dokumentum ismerteti, 2004-ben az Európai Unió 2008-ig adott haladékot, hogy Magyarország korrigálja a túlzott deficitet, ezt a határidőt pedig többször is meghosszabbították. A dokumentum kitér arra is, hogy a tanács által megfogalmazott elvárás az volt, hogy Magyarország 2012-re 2,5 százalékra csökkentse a deficitet, a bizottság által hitelesített adatok szerint pedig ez végül 1,9 százalék lett.

Emellett a bizottság becslése szerint a ciklus hatásától megtisztított, egyszeri és más átmeneti intézkedések nélküli költségvetési hiány 2013-ban a GDP háromnegyed százalékán, 2014-ben pedig a GDP másfél százalékán áll majd, ami összhangban van Magyarországnak a GDP -1,7 százalékában meghatározott középtávú célkitűzésével – állapítja meg a dokumentum.

A javaslat felidézi, hogy a legutóbbi magyar konvergenciaprogram idén és jövőre is 2,7 százalékos GDP-arányos hiánnyal számol, a bizottság tavaszi előrejelzése viszont 3, illetve 3,3 százalékos deficitet jelzett előre 2013-ra és 2014-re. A május elején közzétett gazdasági prognózis közzétételét követően bejelentett magyarországi intézkedések gazdasági hatását Brüsszel idén a GDP 0,3 százalékára, jövőre pedig 0,7 százalékára becsüli. A bizottság úgy ítéli meg, hogy Magyarország államadóssága is csökkenő pályára került:

VARGA MIHÁLY ÍGY LÁTJA

Az ajánlásban azok a vitatható javaslatok köszönnek vissza, amelyek 2010 előtt jelentősen visszavetették a magyar gazdaság növekedését. A problémákat máshogy is meg lehet oldani, 2014-ben pedig bőven három százalék alatt lesz a hiány – jelentette ki a miniszter. Arra a kérdésre, hogy marad-e a bankadó, a különadók és a rezsi-csökkentés, úgy reagált: a mai helyzetben nem látja a kivezetés lehetőségét. Annyi bevételtől esne el az állami költségvetés, amelyet csak más adók emelésével vagy a kiadások durva csökkentésével lehetne pótolni – mondta Varga Mihály az MTV1 műsorában, Az Estében.

2010-ben még a GDP csaknem 82 százaléka volt, 2012-ig pedig a kötelező magánnyugdíjpénztári pillér megszüntetéséből származó egyszeri jelentős transzfernek és „számos konszolidációs intézkedésnek” köszönhetően a bruttó hazai termék 79,2 százalékára csökkent. A dokumentum emlékeztet, hogy a magyar konvergenciaprogram az idén 78,1, 2014-ben pedig 77,2 százalékos adósságszinttel számol, a bizottság viszont ennél 1-1 százalékponttal többre számít.

A bizottsági javaslat a túlzottdeficit-eljárás megszüntetésére vonatkozó javaslatban arra is emlékeztet, hogy „Magyarországnak a középtávú célkitűzésével összhangban lévő költségvetési irányvonalat kell fenntartania, beleértve a kiadásnövelési referenciaérték tiszteletben tartását, és megfelelő előrehaladást kell tennie az adósságkritérium teljesítése felé.” A gazdasági és monetáris unió működését szavatolni hivatott stabilitási és növekedési paktum az államháztartási hiánynak a GDP három százaléka alatt tartása mellett azt is előírja, hogy a tagállamoknak bruttó hazai termékük 60 százaléka alá kell csökkenteniük államadósságukat.

A EB javaslatai

Magyarország tavaly jelentős költségvetési erőfeszítéseket tett 2012-ben és a GDP 1,9 százalékát kitevő költségvetési hiánnyal túlteljesítette a tanács ajánlásában a GDP 2,5 százalékában meghatározott hiánycélt – szögezi le a jelentésben a bizottság, amely hiteles és növekedésbarát költségvetési stratégiát, kiegyensúlyozott, a kiadások csökkentésére összpontosító fiskális politikát javasol. A brüsszeli testület szerint az államadósság

OECD: ROMLOTT A MAGYAR KONJUNKTÚRA-MUTATÓ

A havonta közreadott mutató értéke áprilisban 98,93 pontra süllyedt a márciusi 99,03 pontról – közölte az OECD. A novemberi 99,40 pontos, öthavi csúcs óta folyamatosan csökkent a mutató értéke. A mutató azt jelzi, hogy a gazdasági konjunktúra hogyan áll a hosszú távú növekedési trendhez képest. A 100 pont alatti értékek azt jelentik, hogy a hosszú távú átlagnál lassabb növekedésre van kilátás, míg a 100 pont feletti értékek ennél gyorsabb növekedést vetítenek előre. Az utólagos statisztikai finomítások hatására a mutató értékeit gyakran felülvizsgálja az OECD. A szervezet közleményében kiemelte, hogy a legtöbb nagyobb gazdaságban a növekedés fellendülésének irányába mutatnak az adatok. Az OECD tagállamainak egészére vonatkozó index 100,47 pontról 100,56 pontra, míg az euróövezeti mutató 100,01 pontról 100,12 pontra javult. partnerek trendjeit veszi figyelembe.

csökkenőpályán tartása a felgyülemlett makrogazdasági egyensúlytalanságokat is csökkenteni fogja. Brüsszel úgy látja, hogy a Költségvetési Tanácsnak nagyobb hatáskörrel kellene rendelkeznie, a testületnek utólag ellenőriznie kellene, hogy a költségvetési szabályokat számszerűleg betartották-e, rendszeres előrejelzéseket kellene készítenie, valamint hatástanulmány a „jelentős szakpolitikai javaslatok” költségvetési hatásáról.

A pénzügyi szektorral kapcsolatban a bizottság azt szeretné, ha Magyarország javítaná a hitelezés feltételeit, a többi között például a szektorra kivetett különadók mérséklésével. Magyarországnak a bizottság szerint a jövőben az ágazatot érintő kezdeményezésekről egyeztetnie kellene az érintettekkel, ez ugyanis Brüsszel szerint a múltban több esetben nem így történt. „A kormány az utóbbi években számos intézkedést hozott a devizahitelek megsegítésére, több esetben is a bankszektor érdekelteivel folytatott konzultációk nélkül” – állapítja meg a jelentés.

Brüsszel szerint emellett a kormánynak olyan lépéseket kellene tennie, amelyek a hitelfelvevők körében nem növelik „az erkölcsi kockázatot”. A bizottság ugyanis úgy véli, hogy a múltban számos intézkedés erősítette azt a hitet az adósokban, hogy a kormány beavatkozik a védelmükben. A bizottság azt is javasolja, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete kapjon hatékonyabb vészhelyzeti hatáskört, és Magyarország hozzon létre bankszanálási rendszert.

Az adóztatás területén megfogalmazott ajánlások szerint Magyarországnak „stabil, kiegyensúlyozottabb és kiszámíthatóbb” társaságiadó-rendszerre lenne szüksége. A bizottság kerek-perec úgy fogalmaz, hogy Magyarország ezzel kapcsolatban nem követte a tavalyi ajánlást. A bizottság szerint a növekedés és a foglalkoztatás előmozdítása érdekében kívánatos volna minimálisra csökkenteni az ágazati különadók által a forráselosztásban teremtett torzulásokat. A bizottság az alacsony keresetűek adóterhelését is csökkentené. „Jóllehet a munkahelyvédelmi akcióterv részeként bevezetett új kisvállalkozási adó kialakítása kedvező, a különböző vállalati szektorokban alkalmazott több eltérő adókulcs gátolja a források hatékony elosztását és kihat a beruházásra és a hitelezésre. A társadalombiztosítási járulékok munkahelyvédelmi akcióterv keretében bevezetett csökkentett mértéke a munka adóévének csökkentése irányába tett helyes lépés. Az alacsony keresetűeket terhelő adóék azonban még mindig nagy” – taglalja a részleteket a dokumentum.

Brüsszel úgy véli, Magyarországnak maradéktalanul és minél hamarabb meg kell valósítania a már bejelentett intézkedéseket, amelyek célja az adómorál javítása és az adószabályok betartásához kapcsolódó költségek csökkentése, mint például a pénztárgépek bekötése az adóhivatalhoz. A foglalkoztatás terén a fiatalok munkanélküliségének visszaszorításával kapcsolatosan fogalmaz meg ajánlást a brüsszeli testület, emellett pedig azt szeretné, ha a közmunkaprogram dominanciája csökkenne. „Magyarország megerősítette aktív munkaerő-piaci intézkedéseit, de javítani kell bizonyos hátrányos helyzetű csoportok ezekhez való hozzáférését” – ismerteti az országspecifikus ajánlás.

A növekedés érdekében Brüsszel kívánatosnak tartja, hogy Magyarország teremtsen „támogató üzleti környezetet”, és „állítsa helyre a külföldi közvetlen befektetők számára vonzó környezetet” a szabályozási keret stabilabbá tételével és a piaci verseny elősegítésével. A bizottság azt javasolja, hogy Budapest azonnal hajtsa végre az adminisztratív terhek csökkentésére irányuló tervezett intézkedéseket, javítsa a versenyt a közbeszerzés terén és hozzon megfelelő intézkedéseket a korrupció leküzdésére. Ezenkívül az Európai Bizottság azt szeretné, ha Magyarország orvosolná az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatos aggályokat, megszüntetné a szolgáltatási szektorban nemrégiben bevezetett akadályokat, és célzott ösztönzőkkel támogatná az innovatív vállalkozásokat.

Az oktatás területén a bizottság azt szeretné, hogy Magyarország minden fiatal számára biztosítsa a munkaerőpiacra jutáshoz szükséges készségeket, szaktudást és képesítéseket, és javítsa az általános iskolai oktatáshoz való hozzáférést, különösen a romák számára. Brüsszel szerint a magyar felsőoktatásnak minél több ember számára lehetővé kellene tennie a felsőfokú végzettség megszerzését, különösen a hátrányos helyzetű tanulók esetében.

Az energiaszektortal kapcsolatban Brüsszel azt szeretné, ha Magyarországon fokozatosan megszűnnének a hatóságilag szabályozott energiaárak, miközben biztosított lenne a kiszolgáltatott fogyasztók védelme. A bizottság azt szeretné, ha a központi kormányzat további lépéseket tenne az energiahivatal függetlenségének növelése érdekében.

Emellett a bizottság ajánlást fogalmaz meg az állami tulajdonú közlekedési vállalatok pénzügyi vállalatok pénzügyi fenntarthatóságával kapcsolatban is: Brüsszel ezen a téren a működési költségek csökkentését és a bevételek növelését tartaná kívánatosnak.

MTI

Mi jön a **túlzottdeficit-eljárás** megszüntetése után?

Sokan találgatják, hogyan változtatja meg a magyar kormány mozgásterét, cselekvését az, hogy kikerül az Európai Unió eljárása alól. Mindenféle vélemény létezik, a „nem változik semmi”-től egészen addig, hogy beindul a „költekezési cunami”. Az MGYOSZ néhány elnökségi tagját a kilátásokról és a szükséges teendőkről kérdeztük.

Orosz Csaba: Érdemes megvizsgálni, egészséges maradt a gazdaság?

Rögtön az elején szögezzük le: egyértelmű siker, hogy kikerültünk a túlzottdeficit-eljárás alól. A kérdés csupán az, hogy mibe került ez a magyar gazdaságnak. Érdemes megvizsgálni, hogy mit nyertünk és mit veszítettünk ezen küzdelmes folyamat során.

Hadd használjak itt a sportnál sajnos gyakran előforduló példát: a sportolók az áhított siker, a vágyott eredmény, a győzelem eléréséhez különböző szereket, orvosságokat használnak – doppingolnak. A gyógyszer hat, csak közben a sportoló egészsége rámegy a sikerre, komoly betegség, nem egyszer halál a vége. Megérte?

Érdemes megvizsgálni, hogy mi a helyzet az európai uniós siker után. Egészséges maradt-e a gazdaság? Valószínűleg nem, tehát jobb szembenézni a valósággal, s a lehető leggyorsabban orvosolni a bajokat. Az elmúlt években lelassult, illetve leállt a gazdasági növekedés, sőt recesszióba zuhant az ország. Köztudott, hogy Magyarországot 2004-ben vonták a túlzott deficit eljárás alá, míg a másik 4 tagállamot, amely most szintén feloldást kapott ezen eljárás alól, csak 2009-ben, a 2008-as válság kirobbanása után. Célszerű lenne összehasonlítani az 5 országot (Magyarország, Románia, Lettország, Litvánia, Olaszország) túlzottdeficit-eljárás alóli kikerülést elérő intézkedéseit, illetve, hogy milyen forrásokból teremtették elő a 3 százalékos feletti hiány mérséklésének fedezetét. A leglényegesebb kérdés, hogy ezek egyszeri, ad hoc intézkedések, rövid távú deficitcsökkentések, vagy hosszú távon a termelésnövekedés, illetve a folyamatos költségcsökkentés eredményei.

A magyar problémát abban látom – a sporthasonlatnál maradván –, hogy ráment a gazdaság

Orosz Csaba,
az MGYOSZ alelnöke

„Annak ellenére, hogy csak röviden, címszavakban érintjük a problémákat, mégis, ha ezek mögé nézünk, szükséges optimizmusunk ellenére, rengeteg tennivalót látunk, hogy elkerüljük az újbóli túlzottdeficit-eljárás alá vonást.”

„egészsége” erre a procedúrára (nincs hitelezés, nincsenek beruházások, csökken a vásárlóerő). Mi következik ebből? Gyógyítani kell a gazdaságot is. Az eljárás megszüntetése után lesz ugyan egyfajta bizalom, ami például az állampapírok értékesítésénél pozitívan nyilvánul majd meg, könnyebb lesz értékesíteni, kisebb hozammal. Ezzel párhuzamosan viszont szükséges lenne ezt a bizalmat kiterjeszteni a külföldi beruházók és általában a beruházások irányában. A gazdaság rövid- és középtávú beindulásához, a „gyógyításhoz” ugyanis beruházások kellenek, növekedés, munkahelyteremtés, növekvő fogyasztás, és természetesen, valamennyire stabil árfolyamok. Mindennek alapja a hitelezés újraindítása. Ez igaz a lakossági, s a vállalati szektorban egyaránt. Ha újra lesz beruházás, akkor talán a közbeszerzések területe is rendeződhet. Ma ugyanis nagyon kevés lehetőségen kell nagyon sok cégnek osztoznia, s beindult az „üzleti kannibalizmus”, amelyben csak a megbízás megszerzése számít, s ehhez minden eszközt bevetnek. A Közbeszerzési Hatóságnak érdemes lenne talán nagyobb hatáskört adni, hogy a jelenleg sajnálatos módon kialakult „kannibalizmus” valódi, tiszta versennyé alakuljon át, és a versenyképes cégek nyerhessenek, a sajnálatos módon sokszor manipulált beszerzés helyett. Éppen ezért kiemelkedő fontossággal bír a törvényi, jogi környezet kiszámíthatósága.

Annak ellenére, hogy csak röviden, címszavakban érintjük a problémákat, mégis, ha ezek mögé nézünk, szükséges optimizmusunk ellenére, rengeteg tennivalót látunk, hogy elkerüljük az újbóli túlzottdeficit-eljárás alá vonást.

Hónig Péter: A pillanatnyi foglalkoztatást elősegítő, de hosszú távon a kivittelt nem segítő, presztízs jellegű beruházásoktól tartózkodni kell

Egyértelműen kimondható, hogy a túlzott-deficit-eljárás megszüntetéséhez szükséges feltételeket elsősorban az üzleti szereplők – ideértve a fogyasztókat is – áldozatvállalása révén lehetett megteremteni. A sikert általában az annak elérésében résztvevők megszokták osztani egymás között. Ez elvárható a politikai kommunikációban is.

A magyar gazdaság mai állapotát látva a közeljövőben nincs lehetőség engedelményekre a stabilitás megőrzésére tett eddigi lépések terén. Tehát a pillanatnyi foglalkoztatást elősegítő, de hosszú távon a kivittelt nem növelő, presztízs jellegű beruházásoktól továbbra is tartózkodni kell. A túlzottdeficit-eljárás megszüntetése révén esetleg felszabaduló forrásokat csakis a gazdaság versenyképességének javítására szabad fordítani, melynek alappillérei:

Hónig Péter,
az MGYOSZ elnökségének tagja

- hosszú távon stabil és átlátható befektetési környezet,
  - transzparens és korrupciómentes üzleti működés, melyben az állami vállalatok és a költségvetés intézmények élenjárnak,
  - az innovációt támogató feltételrendszer.
- Az első két tényezőnél teljes irányváltásra van szükség, amely azonban közvetlenül nem igényel pénzforrásokat. Sokkal inkább a politikai szándéokra és a döntéshozók mértékletességre való törekvésére van szükség. Az innováció fejlesztése azonban pénzeszközök nélkül nem valósítható meg. A forrásokat tehát célszerű ebbe az irányba mozgósítani. Az eredmények nem csak az eladható termékek és szolgáltatások megjelenésében nyilvánulnak meg, de talán segítenek megfordítani azt a rendkívül káros tendenciát, hogy az értékes és fiatal munkavállalók a mai kilátástalanság miatt tömegesen hagyják el Magyarországot.

Niklai Ákos: Ágazatonként érdemes elemezni a növekedés, a versenyképesség, a munkahelyteremtés kérdéseit

A deficiteljárás megszüntetése nyilván további mozgásteret ad a kormánynak és a gazdaságnak is. A 2012-es recesszió helyett most már gazdasági növekedésre van szükség, ezért nemcsak makroszintű, hanem ágazat- és vállalkozásszintű lépésekre is szükség van. Rezsicsökkentésre nemcsak a családkban van szükség, hanem a vállalatoknál is. Fontos lenne többek között az energiaárak, a beszerzési árak, különböző költségek, adók, járulékok, így a bérek után fizetendő járulékok csökkentése, ne lehessen ezeket legalább „inflációarányosan” automatikusan emelni. Ezek a lépések a cégek versenyképességét javíthatják, a mai nemzetközi gazdasági viszonyok között az áremelések nehezen valósíthatók meg.

Jelentősnek tartom a hitelforrásokhoz való hozzájárulást, de nemcsak a kkv-k, hanem a nagyobb cégek részére is. Fontosnak tartom, hogy ne csak minden cégre érvényes országos intézkedések történjenek, hanem ágazatonként érdemes elemezni a növekedés, a versenyképesség, a munkahelyteremtés kérdéseit ágazat specifikus intézkedéssel.

Így például közvetlen szakterületemen, a sok munkahelyet létrehozni képes turizmusban, vendéglátásban – sikeres nemzetközi példák

Dr. Niklai Ákos,
az MGYOSZ alelnöke,
a VIMOSZ Intéző Bizottság tagja, a Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége alelnöke

alapján – fontosnak tartjuk a versenyképességet döntő módon befolyásoló áfakulcsok jelentős csökkentését, még akkor is, ha általánosan a belföldiek fogyasztásának magas adóterhelése elfogadható kormányzati irány. A turizmus az egyetlen olyan devizatermelő, bruttó árakkal dolgozó exportágazat, melyet áfa terhel, áfát más exporttevékenységnél nem számítanak fel, igazából ez egy export vámtétel. Lényeges tudni, hogy a beutazó turizmusból származó devizabevételek teszik ki a turisztikai bevételek kb. 70%-t, így indokolatlan, sőt káros magas áfa felszámolása, mert a külföldiek inkább elkerülnek minket és olyan országokba mennek, ahol az alacsonyabb kulcsok révén versenyképességet, színvonalat javító fejlesztésekre, képzetesebb munkaerő alkalmazására van lehetőség. A turizmus problémáit igazából növekedéssel tudná kinőni, azaz e cél érdekében a marketingre fordítandó országos és régiós, helyi forrásokat jelentősen meg kell emelni.

„Rezsicsökkentésre nemcsak a családkban van szükség, hanem a vállalatoknál is”

Itt a júniusi **Varga-csomag**: több adó, illeték emelkedik

Duplázódik a tranzakciós adó, emelkedik a vállalkozások telefonadója, nagyobb lesz a bányajáradék, a kamatoknál is lesz egészségügyi hozzájárulás – íme itt a legújabb Varga-csomag. A nemzetgazdasági miniszter szerint mindegyik azért van szükség, hogy ne úgy járjunk, mint Málta: egyszer kikerült a túlzottdeficit-eljárás alól, majd nem sokkal később vissza is került.

Varga Mihály közölte: az augusztus 1-jétől az intézkedések célja, hogy Magyarország véglegesen kikerüljön a túlzottdeficit-eljárás alól, és ne kerüljön újra hasonló eljárás alá. A megszorítások másik magyarázata az, hogy az infláció jóval alacsonyabb a tervezettnél. A kormány ugyanis 5,2 százalékos inflációval számolt 2013-ra a költségvetési törvény elfogadásakor, majd ezt 3,1 százalékra módosította a konvergencia-programban. Most úgy látszik, hogy ennél is kisebb mértékű lehet a pénzromlás az idén. Ez kedvező a lakosságnak, ugyanakkor csökkenti a költségvetés bevételeit.

A kormány ezért azt javasolja, hogy 6 ezrelékre emelkedjen a jelenlegi 3-ról a pénzügyi tranzakciós illeték a készpénzfelvételnél, és itt eltörölnék a 6 ezer forintos felső korlátot, míg az átutalásoknál 2-ről 3 ezrelékre emelkedne az illeték, a felső, 6 ezer forintos korlát megtartásával. A miniszter elmondta: az intézkedéseket a bankszövetséggel egyeztetették, és a szervezet azokat jóváhagyta. Ugyancsak nő a vállalkozások által fizetett távközlési adó, 2 forintról 3 forintra, továbbá az adó 2500 forintos felső limitje 5 ezerre növekszik. A bányajáradék szintén emelkedik 12 százalékról 16 százalékra. A miniszter hangsúlyozta, hogy a távközlési adó emelése nem vonatkozik a magánszemélyekre, csak a cégeket érinti.

A kormányjavaslatok között szerepel az is, hogy tőkejövedelmekhez hasonlóan az egészségügyi hozzájárulás vonatkozzon a kamatokra is, mértéke 6 százalék lesz. A kamatjövedelem utáni eho-kötelezettség a magánszemélyek 2013. augusztus 1-jétől megszerzett kamatjövedelmére vonatkozik. Ha a

kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2013. augusztus 1-jét megelőzően kezdődik, de a kamatjövedelem juttatása 2013. augusztus 1-jét követő időpontra esik, például ha a betétszerződést 2013 júniusában kötik meg, de arra kamatot csak szeptemberben fizetnek, az egészségügyi hozzájárulást csak a 2013. augusztus 1-jétől megszolgált kamatjövedelemre kell megállapítani.

A változások között szerepel az is, hogy állami garancia kerül azon hitelkeret mögé, amely a fuvarozókat segíti majd az e-útdíj megfinanszírozásában. Ez a 80 százalékos állami garancia azonban csak azokra a hitelfelvevőkre vonatkozik, akik kis- és középvállalkozásban működnek. Erre a költségvetést módosító javaslat 10 milliárd forintot szán.

A májusban bejelentett zárolásokat és a nagyberuházások finanszírozását érintő módosításokat szintén belefoglalják a költségvetési törvény módosításába. Eszerint létrehoznak egy beruházási alapot, amelyből ezek a kiadások, például a stadionépítések, vagy a Kosuth tér átépítése rendezhetők. Varga Mihály elmondta, hogy a kormány 301 milliárd forint bevételt tervezett az idén a tranzakciós illetékből, május végéig azonban csak 52 milliárd forint bevétele volt ebből a költségvetésnek, vagyis az időarányos 42 százalék helyett csak 18 százalék folyt be, ezért kell változtatni most az adó mértékén. A miniszter úgy látja, hogy a bankok közötti komoly versenyhelyzet miatt a megemelkedett költségek nem feltétlenül háríthatók tovább. A tranzakciós illetékből befolyt összeg kisebb mértékének oka, hogy a háztartások, vállalkozások gyorsan reagáltak ennek bevezetésére, emelte ki Varga. Az adóemelésekkel kapcsolatban elmondta: fogyasztási szokáson múlik, hogy mindezeknek az egyes családokra milyen hatása lesz.

A reklámadóról sem mond le a kormány: bár erről még nincs döntése, de az ebből idén várható 5-6 milliárd forint bevételt belefoglalják a költségvetési törvény módosításába. A parlament elé terjesztendő javaslatról az egyeztetéseket Lázár János államtitkár vezeti.

MGY

ÚJABB BANKI ADÓ

Hét százalékos adót vet ki a kormány arra az önkormányzati adósságállományra, amelyet idén vesz át, illetve eltörleszt a kormány – derül ki abból a törvényjavaslatból, amit Varga Mihály nyújtott be a parlamentnek. Ezt a kormány azzal indokolja, hogy a hitel kockázata az adós személyének megváltozása miatt csökkent, „ezért indokolt, hogy e kockázatcsökkenés a hitelintézetek, pénzügyi vállalkozások állam részére történő arányos befizetési kötelezettségével párosuljon”. Korábban arról döntött a kormány, hogy 612 milliárd forintnyi önkormányzati adósságot vállal át az önkormányzatoktól. December 20-ig erre az összegre kell a bankoknak 7 százalékos adót fizetniük.

MAGYAR KLASZTEREK: EGYÜTT KÖNNYEBB ELÉRNI A SIKERT

„Egyedül nem megy!” – vallja Szentpéteri István, a Magyar Klaszterek Szövetségének elnöke, az MGYOSZ alelnöke, amikor a szövetség munkáját s e sajátos szervezeti, együttműködési formát értékeli. Folytatjuk az MGYOSZ tagszervezeteinek bemutatását.

ÉLETRAJZ

Szentpéteri István (58) a Magyar Klaszterek Szövetségének elnöke, az ENIN Környezetipari Klaszter Kft. ügyvezető igazgatója, az MGYOSZ alelnöke, az Észak-magyarországi Gyáriparosok Szövetségének elnöke. **Képzettsége:** gépgyártás technológus, felsőfokú vendéglátóipari szakember.

MGY: *Hogyan értékeli: a magyar klaszterek nyertesei vagy vesztesei a válságnak?*

Szentpéteri István: Is-is, vegyes a kép. Azok a társulások, amelyek felvállalták a valódi klaszterszerű működést, kihasználták a pályázati lehetőséget, akkreditált klaszterekké váltak, azok most is jól működnek, tehát akár nyerteseknek is nevezhetjük ezeket a társulásokat. Amelyek viszont csak azért álltak össze, hogy kihasználjanak egy pályázati pénzszerzési lehetőséget, de nem sikerült együttműködésüket a klaszterben gondolkodás eszközeivel fejleszteni, azok talán már megszűnőben vannak, vagy kínlódnak a fennmaradással.

MGY: *Mit jelent az akkreditált klaszter?*

SZI: A kormányzat klaszteresedéssel foglalkozó hivatalai szerint a klaszterek által elérhető jelentős források indokoltá teszik a klasztert alakító vállalkozási hálózatok előzetes szűrését. A klaszterakkreditáció legfontosabb célja, hogy kiválassza azokat a hálózati együttműködések, amelyek magas innovációs és export teljesítményükkel, illetve az együttműködésben rejlő hatékonyságuk révén, jelentős fejlesztési projekteket képesek megvalósítani, valamint régiós viszonylatban is kiemelkedő teljesítmény elérésére képesek.

Ezen gondolatok szó szerint megegyeznek a MAG Zrt. honlapján megtalálható megállapításokkal. Az Európai Unióban is mérik a klaszterek teljesítményét, ott az ún. kiválóság intézményén keresztül, hogy melyik módszer jobb, erről még sokat fogunk vitatkozni. Az viszont nem megkérdőjelezhető, hogy szükség van a klaszterek teljesítményének mérésére is. Első sorban a támogatások oda ítézésének szempontjából. Véleményem az, hogy egy klaszter a működésével minősíti saját magát akképpen, hogy mennyire tud jelen lenni a sikeres gazdasági vállalkozások között.

MGY: *Idáig inkább az volt a köztudatban, hogy a klaszterek olyan cégek gazdasági hálózatát jelentik, melyek ugyanabban az ágazatban dolgoznak, s közös célért összefognak. Az nem ismert, hogy a tudományos munka is feltétel...*

SZI: A klaszterre válás egy alapkritériuma az innováció, a tudásbázisok használata, eredményeik beépítése a napi gazdaságba. A minőségi innováció a túlélés feltétele napjainkban is. A klaszterszerű működés teszi lehetővé a kkv-k részére, hogy egyébként a nagy és a multinacionális cégek által használt gazdaságfejlesztési eszközök számukra is

elérhetővé váljanak. A cél közös kiválasztása és a hozzá vezető út anyagi terheinek közös viselése teszi lehetővé az egyébként költséges innovációs fejlesztések használatát is.

MGY: *Milyen tapasztalatai vannak a magyar klaszterekről? Ezekben is ilyen fontos a tudás, az innováció?*

SZI: Természetesen. Bár, az kérdéses, hogy ezt egyesek tényleg megértették-e. Gyakran látok olyan klaszterkezdeményezéseket, amelyeket így hívnak ugyan, de sem felépítésük sem céljaik nem felelnek meg a klaszterek elvárásainak. Az akkreditált klaszterek általában nem ebbe a kategóriába tartoznak, persze egy gazdasági válság ezekben is boríthatja az előzetes terveket. Az építőiparban, vagy akár a logisztikában nem lehetett előre látni a hosszan elnyúló, s a rendeléseket alaposan visszavető válságthatást. Itt tehát önhibájukon kívül is bajba kerülhettek a még oly alapos munkával, körültekintően kialakított klaszterek is. De általában elmondható: az együttműködés a bajban is segít, vagy legalábbis enyhíti a krízis káros következményeit.

MGY: *A „cluster”, azaz klaszter az angol nyelvben csoportot jelent. Hogy működik egy ilyen klaszter a gyakorlatban?*

SZI: Franciául a klaszter szőlőfürtöt jelent, hozzám ez a jelentés áll közelebb. Ez azt jelképezi, hogy sok szőlőszemből áll össze az egész, a fürt s a szemek jól megférnek egymás mellett, viszont szőlőfürtként, egészként már egészen más dimenziót jelentenek. Egy klaszterben átlagosan Magyarországon 15-50 tag van. Meghatároznak egy közös célt, s együtt próbálják azt elérni úgy, hogy minden tagnak hasznos legyen a részvétel. Magyarország véleményem szerint a klaszter támogatások terén leginkább a finn példát kellene, hogy kövesse. Finnországban az állam komoly támogatással próbálja

elősegíteni a klaszteresedést, azaz az összefogást, mondván, ez hasznos a kkv-knak, mert így erősebbek, stabilabbak lesznek, és sok cég együtt már komoly nagyságrendet jelent termelésben, innovációban egyaránt.

Ezek szerint inkább kis cégek vesznek részt a klaszterekben?

SZI: Alapvetően igen. A jó modellben a kkv-k mellett egy-egy nagyvállalat, sőt multi is részt vesz az együttműködésben, tapasztalataikkal segítve a kkv-k és a klaszter fejlődését. A multi és a nagyvállalatok részvétele szükségszerű, mert szinte „tyúkanyó” módjára tudják nevelgetni a klaszterben együttműködő kkv-kat. Magyarországon még nem a klaszterek termelik meg a GDP jelentős részét, s ez meghatározza gazdasági súlyukat is. Pedig talán ez a fejlesztési forma jó terepet jelentene a hazai magyar tulajdonú mikro, és kisvállalatok újrapiálásában is. Ezekből lehetnének később a hazai erős kis- és középvállalatok.

MGY: *Az MNB nemrégiben hirdette meg a növekedési programot, amely elvileg éppen a kkv-k forráshiányát kívánja enyhíteni. Jónak tartja ezt a programot?*

SZI: Igen, biztos vagyok benne, hogy gyorsan túl fogják jegyezni, hiszen nagyon kell a pénz a gazdaságba. Garanciát jelent és a minőséget is javítja, hogy bankok bírálják el, tehát megfelelő fedezetet és megvalósítási tanulmányt kell a kérelem mögé tenni. Jó lenne, ha az ígéretes vállalkozásoknak segítenének, az ún. kockázati tőkecentrumok is (ilyenek még nincsenek, létre kéne őket hozni) nagyobb állami szerepvállalással. Ezzel együtt a 2,5 százalékos kamattal felvehető hitelt, jó kezdeményezésnek látom. Örülnék, ha lenne folytatása.

MGY: *A Magyar Klaszterek Szövetsége mennyire számít a magyar gazdaságban?*

ÖTÉVES

A Magyar Klaszterek Szövetsége 2008. május 22-én alakult meg 13 alapító taggal – köztük a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségével és számos meghatározó magyar klaszter kezdeményezés menedzsmnt, illetve tanácsadó szervezeteivel. Az MKSZ a magyar gazdaságpolitikában meghatározó szerepet betöltő vállalkozói klaszterek, hálózatok, együttműködések érdek-képviselői, érdekvédelmi, érdekegyeztető, valamint érdekközvetítő szervezete.

„Általában elmondható: az együttműködés a bajban is segít, vagy legalábbis enyhíti a krízis következményeit.”

A SZERVEZET CÉLJA

Az MKSZ célja, hogy a hazai klaszterek és hálózatok fejlődését elősegítő, olyan érdek-képviselési és érdek-érvényesítő tevékenységet végezzen, mely a lehető legszélesebb tagsági alapra támaszkodva segíti elő a klaszter szempontú fejlesztés elismertségének folyamatos növelését, illetve előtérbe helyezését. A szervezet befolyásolni kívánja a jogalkotási és jogalkalmazási folyamatokat, és ezáltal erősíteni a klaszterek befolyását. Működése során független a politikai pártoktól, mozgalmaktól, de azokkal együttműködésre törekszik. Együttműködik partnereivel, mindenekelőtt a klasztereket koordináló szervezetekkel, munkaadói és munkavállalói érdekképviselésekkel, kamarákkal, és az illetékes kormányzati szervekkel.

Figyelembe veszik véleményét, nyilván tartják a jelentősebb szakmai szervezetek között?

SZI: Ahogy a klaszterek sem elterjedtek a magyar gazdaságban, úgy a szövetség is inkább még egy szűk szakmai szervezet – ígéretes jövővel. A mai információhiányos időkben érzékelhető, hogy egyre többen látogatják honlapunkat, vagy kérnek közvetlenül tőlünk üzleti, működési információkat. Az Európai Unióban működő klaszterszervezetekkel már együttműködünk több éve, szinte megalakulásunk óta. Általában 40-50 magyar klaszter, s rajtuk keresztül több száz vállalkozás, több ezer vállalkozó használja információs hálózatunka és kér valamilyen tanácsot tájékoztatást tőlünk mi mindenkit akár személyre szabottan is igyekszünk segíteni, tanáccsal, információval ellátni.

MGY: *A szövetség idén májusban volt 5 éves. Milyen volt ez az elmúlt öt év?*

SZI: Izgalmas, reményekkel, sikerekkel és kudarcokkal teli, ahogy valószínűleg az összes szakmai szövetség élete is. Átéltük a magyar gazdaság összes baját, sikerét. 2008 májusában alakultunk, nem sokkal ezután mindent elöntött a gazdasági válság. Ehhez képest szép teljesítmény, hogy a szövetség megkapaszkodott, stabil szervezetté vált. Az is jó, hogy a klaszteresedés, vagyis a csoportmunka, a hálózatban való együttműködés egyre több vállalkozás számára jelentette a kiutat. Néhány ígéretes iparágban – például a környezetiparban, az informatikában, sőt a képzésben-oktatásban – egyre nyilvánvalóbb

e forma előnye, arról nem is beszélve, hogy tőlünk nyugatabbra már az úgynevezett világ klaszterek szervezésén munkálkodnak. Az Európai Unió a következő gazdasági ciklusban is kiemelt prioritással kezeli a klaszterfejlesztést. Tehát a jövő biztosan, az együttműködő szervezeteknek, cégeknek kedvez, így azt hiszem, a szövetségnek is jó esélye van arra, hogy egyre jelentősebb szerepe legyen a gazdasági szemléletformálásban.

MGY: *A Magyar Klaszterek Szövetsége az MGYOSZ tagszervezete. Mit várnak ettől a szervezettől?*

SZI: Az összefonódás a két szervezet között ennél még szorosabb. Ugyanis, mi valóban az MGYOSZ tagjai vagyunk, ámde az MGYOSZ az egyik alapítónk is. Tehát teljes a szimbiózis. Kölcsonösen sokat várunk egymástól, s szerencsére, idáig még nem is nagyon csalódtunk. Az MGYOSZ adja a nagy gazdasági erőt, kiterjedt nemzetközi kapcsolatot. Az MGYOSZ az európai munkaadók szervezetének, a BusinessEurope-nak tagja, s ez nekünk is egy nagyon jó szakmai kapcsolatot jelent. Az MGYOSZ ugyanakkor a legnagyobb munkaadói szervezet Magyarországon, így a lobbierője is jelentős, tehát reményeim szerint hatékonyan tudja érvényre juttatni a munkaadók, s a tagszervezetek, benne a Klaszter Szövetség tagjainak érdekeit. Egyik alapító tagként az MGYOSZ elismerte, hogy a klaszter, mint működési forma előremutató, hatékony megoldás a gazdaság innovatív működéséhez vezető úton.

MGY

„Franciául a klaszter szőlőfürtöt jelent, hozzám ez a jelentés áll közelebb. Ez azt jelképezi, hogy sok szőlőszemből áll össze az egész, a fürt, s a szemek jól megférnek egymás mellett, viszont szőlőfürtként, egészként már egészen más dimenziót jelentenek.”

MEGJELENT!

Az MGYOSZ hosszú évek gyakorlatához hűen ismét megjelenteti közkedvelt Munka törvénykönyve kiadványát, mely már az új, 2012 júliusában hatályba lépő kódex alkalmazására készíti fel a munkáltatókat.

A könyv gyakorló szakemberek közreműködésével, kifejezetten a munkaadók szemszögéből dolgozza fel a vállalatirányítás egyik legfontosabb jogszabálygyűjteményét. Célja megkönnyíteni az új szabályozásra való átállást, praktikus összehasonlításokon és tematikus összefoglalásokon keresztül segíteni az alkalmazást.

A kiadvány a már megszokott, törvényszöveggel egységes keretbe foglalt szerkezetben, közérthető és a mindennapi munkában könnyen használható megfogalmazással átfogó értelmezést is ad, ahogy azt az elmúlt közel egy évtizedben már megszokhatták.

Egyedi ajánlatként az MGYOSZ vállalja, hogy a könyvet megrendelők számára az átmeneti rendelkezések és a könyv következő kiadásáig hatályba lépő módosítások magyarázatait díjmentes kiegészítésként megküldi.

Szerzők:

Bálint Adrienn, az MGYOSZ szociális és munkaügyekért felelős igazgatója
és dr. Lórodi László ügyvéd, munkajogász

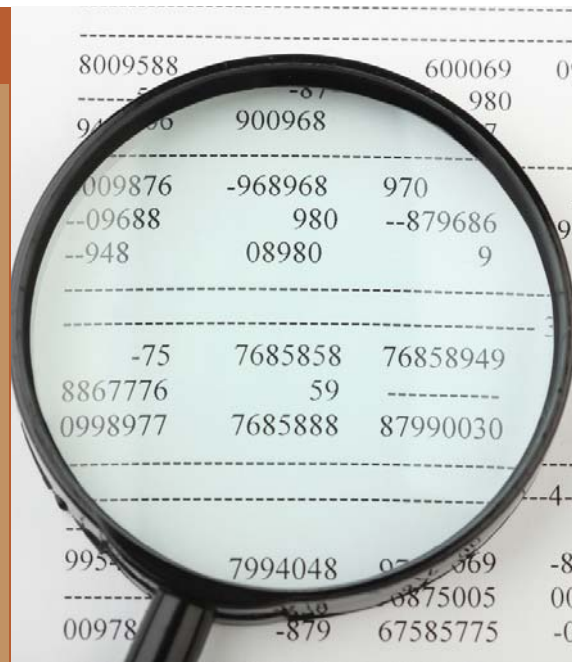
A könyv ára: 9800 Ft + áfa/db (+ postaköltség)

MGYOSZ-tagoknak: 8300 Ft + áfa/db (+ postaköltség)

A megrendelőlap letölthető a www.mgyosz.hu oldal Hírek rovatában, illetve igényelhető és visszaküldendő az mkatalin@mgyosz.hu e-mail címen.

SOK AZ ELLENŐRZÉS ÉS A BÍRSÁGOLÁS

Minden korábbinál több áfaellenőrzést hajtottak végre az adóhatóságok nemzetközi szinten az elmúlt három évben, a kiszabott bírságok száma és nagysága is emelkedett a vállalatok beszámolója szerint – derül ki az Ernst & Young legfrissebb tanulmányából.

8009588		600069	0
	-87	980	
94	900968		7
009876	-968968	970	
--09688	980	--879686	9
--948	08980	9	
	-75	7685858	76858949
8867776	59		
0998977	7685888	87990030	
			4
995	7994048	05	369
		8875005	-8
00978	-879	67585775	00
			-0

A jelentés arra is rámutat, hogy a nemzeti adóhatóságok egyre többször működnek együtt egymással az ellenőrzések során. A nemzetközi trendekbe Magyarország is illeszkedik.

„Az Ernst & Young felméréséből is kitűnik, hogy minden korábbinál nagyobb figyelmet kell fordítaniuk a cégeknek a közvetett adók menedzsmentjére. Stratégiájukat úgy kell kialakítaniuk, hogy egyrészt gyorsan és hatékonyan tudjanak alkalmazkodni a változásokhoz, másrészt megelőzzék a bonyolult rendszerekből adódó bírságokat” – mondta Vékási Tamás, az Ernst & Young adópartnere. A felmérésben résztvevők 65 százaléka számolt be arról, hogy növekedett az áfaellenőrzések száma az elmúlt három évben. Az adóhatóságok az ellenőrzések mintegy kétharmadánál használtak valamilyen speciális szoftvert az esetleges szabálytalanságok felderítésre. Az esetek több mint negyven százalékában pedig az adott ország adóhatósága információt is cserélt más államban működő társszervével, ez különösen gyakori volt az Európai Unió tagállamaiban, illetve egyre inkább Magyarországon is – mutat rá az Ernst & Young felmérése, amelyben mintegy negyven ország közvetett adózással foglalkozó vállalati szakértőjét kérdezték meg. A válaszadók 72 százaléka úgy nyilatkozott, hogy a bírságok száma is emelkedett. A vállalati szakértők szerint ezeket a korábbinál gyorsabban szabta ki az adóhatóság és a bün-

ADÓ- KONFERENCIA

Nincs szükség uniós adóharmonizálásra, helyette egy olyan platformot kell létrehozni, amelyen átláthatóvá válnak a nemzeti adórendszerek és követni lehet az adóemeléseket és -csökkenéseket – mondta Pelczné Gáll Ildikó, európai parlamenti képviselő a VII. nemzetközi adókonferencián. Hangsúlyozta, az adózás a nemzeti szuverenitás része. Az adókat a nemzetgazdaság növekedésének szolgálatába kell állítani.

tetés mértéke is nagyobb volt. Különösen a késedelemmel összefüggő bírságok emelkedtek – derül ki a jelentésből.

„A nemzetközi trendekbe Magyarország is illeszkedik. A nagyadózói körben az adóhatósági megállapítások több mint 85 százaléka az áfához kapcsolódik hazánkban. Növekszik az adójogi viták száma is Magyarországon, ezek közül pedig egyre több ügy jut el az Európai Bíróságra is” – mondta Vékási Tamás, az Ernst & Young adópartnere.

A nemzetközi folyamatokhoz hasonlóan a magyar adóhatóság is egyre többször alkalmaz olyan szoftvert, amellyel a korábbiakhoz képest sokkal rövidebb idő alatt, tételes ellenőrzést tud végrehajtani, nagyobb találati aránnyal. Éppen ezért a cégeknek is alkalmazkodniuk kell a megváltozott viszonyokhoz, egyebek mellett például az adóhatósági szoftverekhez hasonló módszerekkel kell ellenőrizni saját rendszereiket – tette hozzá Vékási Tamás.

Pénzügyi vezetők: vannak biztató jelek, de még sok a bizonytalanság

Kevésbé pesszimisták, de továbbra is sok üzleti kihívást látnak a hazai pénzügyi vezetők – derül ki a Deloitte felméréséből, melyet Kelet-Közép-Európa 12 országában készítettek el.

A negyedik alkalommal elkészült, félévente megjelenő felmérés vállalati pénzügyi vezetők véleményét összegzi. Legfőbb megállapításai szerint a hazai pénzügyi vezetők (CFO-k) kisebb része számít recesszióra, mint a legutóbbi felmérés idején, de többségük továbbra sem számol gazdasági növekedéssel, és a gazdasági bizonytalanság következtében továbbra is alkalmatlannak ítélik a jelenlegi időszakot a kockázatvállalás növelésére. A finanszírozási forrásokat a felmérés eredményei szerint egyre kevésbé találják vonzóknak a cégek. A vállalatok számára a legfőbb kihívást a változó szabályozói környezet okozta bizonytalanság, a jogszabályi megfeleléssel és a devizaárfolyam volatilitásával összefüggő kockázatok kezelése jelenti. Jó hír azonban, hogy a régióon belül Magyarország számára kevésbé probléma a pénzügyi szakemberek hiánya.

Gazdasági növekedés

A magyarországi pénzügyi vezetők 2013-as évre vonatkozó GDP-növekedéssel kapcsolatos várakozásai összhangban vannak a különböző nemzetközi és hazai szervezetek előrejelzéseivel – mondta el Timothy Mahon, a Deloitte CFO programjának magyarországi vezetője. A válaszadók közel 60 százaléka stagnálást (0-1,5%), míg 40 százaléuk recessziót vár. Csak 2 százaléuk jósl mérsékelt növekedést. Ennek ellenére, hogy

a felmérés alapján nem várható növekedés, ezek a várakozások valamelyest mégis pozitívabbak a fél évvel korábbi eredményekhez képest, amikor 12 százalékkal többen vártak recessziót, míg a stagnálást akkor kevesebb, mint a válaszadók fele említette.

Munkanélküliségi ráta

A 2008-as emelkedés után, 2010-től nem változott jelentősen a munkanélküliségi ráta Magyarországon. A ráta jövőbeni alakulásával kapcsolatos várakozásait tekintve viszont a pénzügyi igazgatók nagymértékben megosztottak. A válaszadók egyik fele (48 százalék) továbbra sem jósl változásokat az elkövetkezendő 12 hónapban, a másik fele viszont (45%) mérsékelt növekedést vár a munkanélküliség arányát tekintve. A tavaly decemberi, optimistább véleményekhez képest, amikor a cégek 20 százaléka mérsékelt csökkenést várt a munkanélküliségben, idén ez az arány már csak 6 százalék.

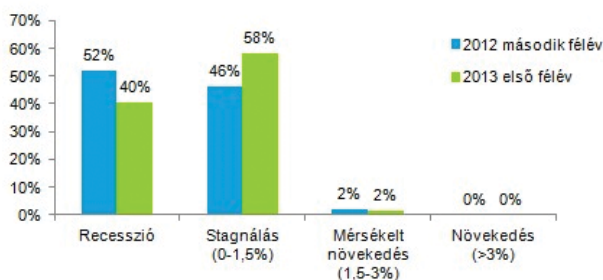
Bizonytalansági szint

A válaszadók az általános gazdasági és pénzügyi bizonytalanság szintjét a gazdasági növekedéshez hasonlóan – kis mértékben ugyan – de pozitívabban ítélték meg a korábbi felméréshez képest, habár a kérdés szintén megosztotta a pénzügyi vezetőket. A tavaly évi arányokhoz képest most lényegesen

VAN ELÉG SZAKÉRTŐ

A cégek 85 százaléka szerint pénzügyi területen nem mutatkozik majd hiány a szakértő munkából az elkövetkezendő egy évben, ami régiós szinten is legjobb eredménynek számít. Azonban ha a tapasztalati szinteken belül vizsgáljuk a kérdést, akkor középszinten várható hiány leginkább, míg a pályakezdői és felsővezetői szinten lévő hiány csupán néhány vállalatnak jelent kihívást. A humán erőforrással kapcsolatos legsürgetőbb kérdés a munkavállalói elkötelezettség növelése és a morál javítása.

Milyen várakozásai vannak Önnek az ország GDP-növekedésével kapcsolatban a 2013-es évre vonatkozóan?

Forrás: Deloitte Magyarország

LEGFONTOSABB: AZ ÁRBEVÉTEL NÖVELÉSE

A válaszadók szinte egyöntetű véleménye szerint az elkövetkezendő 12 hónap legfontosabb üzleti célja az árbevétel növelése, a meglévő és az új piacokon egyaránt. A legfőbb kihívást a változó szabályozói környezet okozta bizonytalanság, az adó- és jogi változásoknak való megfeleléssel és a devizaárfolyam volatilitásával összefüggő kockázatok kezelése jelenti – mondta Szép Péter, a Deloitte Zrt. üzletviteli tanácsadás üzletágának partnere. Az üzleti folyamatok újratevezése illetve átszervezése és a közvetett és közvetlen költségek csökkentése kiemelt feladatnak számít a pénzügyi vezetők döntő többségénél. A vizsgált cégek közel kétharmada (73%) nem tartja megfelelőnek ezt az időszakot a kockázatvállalás növelésére.

kevesebben érezték nagyon nagy mértékűnek a bizonytalanságot, és többen voltak azok, akik a „megszokott” szintű bizonytalanságra számítanak – mondta Timothy Mahon.

Fúziók és felvásárlások

A fúziók és felvásárlások terén a várható aktivitás szintjét egyre pesszimistábban ítélik meg a pénzügyi vezetők Magyarországon. Egy évvel korábban a válaszadók több mint fele enyhe növekedést várt, 2013 első felére ez az arány lecsökkent 31 százalékra, azonban a változatlan szintet várók aránya megnőtt 49 százalékra. A negatív tendencia vélhetően a kedvezőtlennek ítélt gazdasági kilátások okozta bizonytalanságból ered. Mivel nagy tőkeigényű befektetésekről van szó, a kockázat mértéke is magasabb. A negatív trend nem csak a CFO-k véleményében jelenik meg, hanem a tényleges magyarországi tranzakciók számában is.

Finanszírozási költségek

A következő 12 hónapban várható finanszírozási költségek alakulására vonatkozóan szintén vegyes volt a megkérdezett pénzügyi vezetők véleménye, ami főként az eltérő tapasztalatokra vezethető vissza. A válaszadó cégek eltérő hitelminőséggel és kockázati profillal rendelkeznek, ami visszaköszön a banki hitelminősítésben és kamatfelárban. Jelentős változást jellemzően nem jósolnak a megkérdezett vezetők, azonban amellett, hogy 23 százalékuk valamelyes csökkenést jósol, inkább a költségek növekedését várják.

Hitelezés

A hazai pénzügyi vezetők véleménye összhangban van a felügyeleti szervek és a pénzügyi szektor által publikált szigorú hitelezési körülményekkel, miszerint a hitelforrások csak erős fedezeti struktúrával rendelkező, jó hitelminőségű cégek számára érhetőek el. A válaszadók közel 58 százaléka nehezen meg-

szerezhetőnek ítélte a vállalkozások számára szükséges hitelforrásokat, míg a hitelek könnyű elérhetőségét senki sem említette. Habár egyéb forrásokhoz képest a banki finanszírozás szerepe jelentősebb a magyar gazdaságban, a cégek csupán 7 százaléka tartja vonzóknak a banki hitelfelvételt napjainkban. 64 százalékuk számára semleges, míg 29 százalékuk szerint nem vonzó, ami lényegesen rosszabb megítélés az egy évvel korábbi eredményekhez képest.

Tőkeemelés

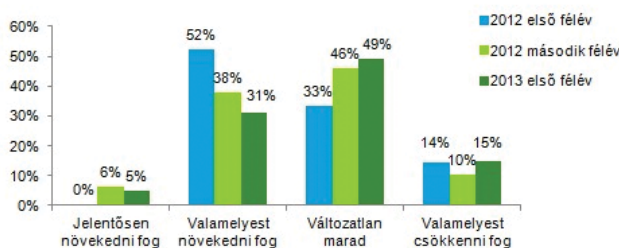
A kedvezőtlen kilátásoknak köszönhetően nemcsak a banki finanszírozás megítélése negatív, de a tőkeemelés, mint finanszírozási formát sem tartják vonzóknak a hazai közép- és nagyvállalatok. Ez az eredmény alapvetően nem csak a pénzügyi szektort jellemzi, hanem inkább az általános gazdasági várakozásokhoz vezethető vissza. A pénzügyi igazgatók jelentős részének véleménye szerint a tőkeemelés inkább nem vonzó napjainkban, habár 63 százalékuk semlegesnek ítélte meg ezt az opciót. Ezek az eredmények azonban számottevően rosszabbak az egy évvel korábbi véleményekhez képest.

Eladósodottság szintje

A megkérdezett vezetők döntő többsége (62%) nem jósol változást cége eladósodottsági mutatóját tekintve az elkövetkezendő egy évben, 15 százalékuk növekvő eladósodást vár, 23 százalékuk pedig csökkenést. Hároméves távlatban vizsgálva a cégek adósságszolgálati képességét elmondható, hogy megítélésük alapvetően nem változott a korábbi időszakokhoz képest. Jelentős változást továbbra sem várnak a cégek, inkább optimistán vélekednek: a válaszadók 34 százaléka szerint enyhén javulni fog, 55 százalékuk szerint pedig változatlan marad adósságszolgálati képességük.

MGY

Ön szerint hogyan fog változni a fúziók és felvásárlások szintje Magyarországon az elkövetkezendő 12 hónapban?

Forrás: Deloitte Magyarország

MGYOSZ: összefogás az ifjúsági munkanélküliség csökkentéséért

A 30 év alatti fiatalok körében 14 millióra nőtt a munkanélküliek száma, ami becslések szerint mintegy 153 milliárd eurós bevételkiesést jelent az Európai Uniónak. Az Európai Bizottság ezért pályázatot hirdetett egy átfogó tájékoztató kampányra, mely a magyarországi Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének (MGYOSZ) irányítása alatt valósul meg. A projekt célja, hogy országszerte felhívja a figyelmet a fiatalok elhelyezkedési nehézségeire, bemutassa a munkáltatóknak a fiatalok foglalkoztatásában rejlő lehetőségeket, az azal járó előnyöket, valamint ösztönözze és segítse az érintett fiatalokat.

Egyre súlyosbodó problémát jelent a munkanélküliség az Európai Unió országaiban, a fiatal korcsoportot azonban különösen megviseli a válság. Az elmúlt öt évben közel 40 százalékkal, 5,5 millió főre emelkedett a 25 év alatti munkanélküli fiatalok száma az Európai Unióban, a 30 év alatti korosztály esetében pedig már 14 millió főről beszélhetünk. Erre a problémára mutat rá a *Fiatalok Foglalkoztatásának elősegítése Közép-Kelet Európában* című országos projekt, mely arra hívja fel a fiatalokat, hogy a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő készségek, képességek elsajátítására törekedjenek aktívan keresve a lehetőségeket a munkatapasztalatok mielőbbi megszerzésére, a munkáltatókat pedig ezzel párhuzamosan munkahelyi képzési programok, gyakornoki pozíciók meghirdetésére ösztönzi.

A program június 11-i nyitórendezvényen a fiatalok, a képzőhelyek és a vállalatok közötti együttműködés hazai és nemzetközi jó példáit mutatták be vállalati és kormányzati szakemberek. Busch Irén, a Nemzeti Munkaügyi Hivatal főosztályvezetője elmondta: „2005 előtt az uniós átlagnál alacsonyabb volt a hazai 15-24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája, azóta azonban folyamatosan meghaladtuk az EU-átlagot. Különösen a pályakezdők jelentenek problémát, jelenleg 50-77 ezer fő között mozog a létszámuk, 2012 augusztusától az egyes hónapokban mért éves növekedés mértéke 20-28 százalék közötti sávban mozgott. Ezt a tendenciát egy komplex kormányzati intézkedéscsomaggal igyekszünk

visszaszorítani. Ennek egyik legfőbb eleme a munkahelyvédelmi akcióterv, mely a 25 év alatti fiatalok foglalkoztatása után nyújtott adókedvezménnyel ösztönzi a munkáltatókat a pályakezdők felvételére, illetve munkahelyük megtartására. Emellett különféle TÁMOP-pályázatok is nyitva állnak a foglalkoztatás támogatására, illetve a fiatalok elhelyezkedését segítő programok indítására. Így lehet pályázni többek között jól hasznosítható, innovatív módszerek kidolgozására, új gyakornoki programok indítására, a fiatalok vállalkozóvá válásának ösztönzésére, lakhatási támogatásra. Egy informatív pályaaorientációs portál fejlesztése is folyamatban van már jelenleg.”

Az oktatási intézmények tapasztalataiba Kovács László, a Gundel Károly Szakképző Iskola szakmai igazgatóhelyettese nyújtott betekintést. „A szakképzés a mi szakterületünkön úgy épül fel, hogy egy hét elméleti oktatást egy hét gyakorlat követ. Közel 400 munkahelyen keresztül biztosítjuk tanulóink számára a megfelelő gyakorlati képzést, ezért nagyon szoros kapcsolatot ápolunk ezekkel a munkahelyekkel. Így például segítjük őket a tanulószerveződések megkötésében, a támogatások szakképzési hozzájárulásból történő visszaigénylésben, tájékoztatót küldünk a jogszabályváltozásokról. Nagy hangsúlyt fektetünk arra is, hogy a diákjaink kiválaszthassák és sikeresen megpályázhassák a gyakorlati helyüket, ezért minden évben állásbörzéken ismertetjük meg a vállalatokat és a tanulókat, ami erősíti a motiváltságot mindkét fél részéről. Külföldi projekteket is szervezünk, melyek keretében legügyesebb hallgatóink Európa számos országában szerezhetnek értékes gyakorlati tapasztalatokat. Mindezeknek köszönhetően olyan egyedi képzést tudunk nyújtani, melyre egész Európában nincs példa, ezért végzett diákjaink nagyon keresettek.”

Szabó Eszter, a GE regionális corporate kommunikációs igazgatója a cég – amely Magyarország legnagyobb amerikai befektetője (12,500 munkatárs, 98%-os ipari export) – tizenegy éve sikeresen működő északkelet-magyarországi programját mutatta be, ami a hátrányos helyzetű területén élő diákoknak versenyelőnyt nyújt, hiszen nincs hasonló nagyságrendű céges program az országban.

OSZTRÁK-MAGYAR TANÁCSKOZÁS

Válság idején is van mozgástér a foglalkoztatottság javítására. Ezt szolgálta Magyarországon a közép- és felsőfokú képzés átszervezése, amelynek keretében lépéseket tettek a duális – vagyis a vállalatokat is bekapcsoló – képzés felé. A fiatalok foglalkoztatását segíti elő az Első munkahely garancia program, amelynek keretében 2012-ben négy hónap alatt hét-ezer-háromszáz fiatal helyezkedett el, mintegy ötven százalékuk négy hónapon túl is foglalkoztatásban maradt. A 2013 februárjában újra meghirdetett program már továbbfoglalkoztatási garanciát is magában foglal, ezzel mintegy kétezeren helyezkedtek el eddig. A mobilitást segítő, a munkavállaláshoz kötődő lakhatási támogatást mintegy fele-felelő arányban veszik igénybe – mutatott rá Czomba Sándor, a Nemzetgazdasági Minisztérium foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkára Ausztriában Európában az egyik legalacsonyabb, 9 százalék körüli a fiatalok munkanélküliségi mutatója, jelentős részben az osztrák duális képzési rendszernek tulajdoníthatóan – számolt be róla Helene Sengstbratl, a burgenlandi munkaügyi hivatal vezetője. A teljes lakosság körében az EU-n belül a legalacsonyabb, 4,8 százalék a munkanélküliek aránya.

„Amikor a GE az 1000 munkatársat foglalkoztató zöldmezős beruházásával megjelent Ózdon szembesülnie kellett azzal, hogy nincs helyben kellő számú képzett, idegen nyelvet is beszélő munkaerő, akik köréből a helyi vezetést toborozhatná. Ekkor született a program létrehozásának gondolata. A városvezetéssel és a József Attila Gimnáziummal egyeztetve kidolgoztuk a GE Foundation Nyíló Világ programot, felvettük a kapcsolatot a helyi szervezetekkel, médiával.” A tehetséggondozó programot később kiterjesztette Hajdúböszörményre és Kisvárdára, ahol szintén működnek gyárjai. A 11 év alatt 600 diák és 70 tanár vett részt benne, csak idén 120-an. Az iskolai oktatás keretein kívül zajló projekt keretében a diákok üzleti angolt tanulnak, találkozhatnak GE vezetőkkel, illetve a Junior Achievement szervezésében más vállalatok vezetőivel, városvezetőkkel, megismerhetik a szakmákat, segítséget kapnak a karrierjük megtervezéséhez. „A visszajelzések alapján elmondható, hogy legalább egyharmaduk számára ez utóbb jelentős segítségnek bizonyult, többen – mint a két volt résztvevő, akik most megjelentek a konferencián is – nagyon szép karriert indítottak azóta el.”

A CEE-YOUTH projekt keretében az MGYOSZ számos további fórumon – szemináriumokon, konferenciákon – és többféle

eszköz felhasználásával hívja fel a figyelmet a fiatalok nagyarányú munkanélküliségének problémájára. A vállalatokat hírlevél sorozat segítségével tájékoztatja a lehetőségekről, a fiatalok számára rövidfilm készül, továbbá egy önálló informatív weboldalt is létrehoz az MGYOSZ a projekt keretében.

„Az elmúlt években több nemzetközi projektet is lebonyolítottunk, melyek fontos munkaügyi problémákra kerestek megoldást, a mostani azonban különösen jelentős abból a szempontból, hogy kifejezetten a fiatalokat érinti, akik a versenyképesség, a jövőbeni gazdasági sikerek megalapozói lehetnek. Négy dolgot emelnék ki, ami elengedhetetlen a fiatalok munkaerő-piaci verseny

képességének növeléséhez: a munkaerőpiaccal összhangban történő képzés, a külföldi tapasztalatok megszerzése, a megfelelő nyelvtudás és a minél korábbi gyakorlati ismeretek megszerzése. Bízunk benne, hogy ez a kampány is segít abban, hogy a kormányzati szervek, oktatási intézmények, munkáltatók és a fiatalok között kibontakozhasson egy széles körű együttműködés a közös érdek, a fiatal munkavállalók helyzetének javítása érdekében” – mondta Vadász Borbála, az MGYOSZ nemzetközi projekt koordinátora.

MGY

**MAGYAR
GYÁRIPAR**

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

Hirdetési tarifák

(2013. január 1-jétől)

1/1 oldal (egyszeri megjelenés):

50 ezer Ft + áfa + a címlistára kimenő beharangozóban a hirdetés megemlítése

1/1 oldal (kétszeri megjelenés):

90 ezer Ft + áfa + a címlistára kimenő beharangozóban a hirdetés megemlítése

Minden további 1/1 oldalas megjelenés: 30 ezer Ft + áfa

1/2 oldal (egyszeri megjelenés):

30 ezer Ft + áfa

1/2 oldal (kétszeri megjelenés):

50 ezer Ft + áfa

1/2 oldal (háromszori megjelenés):

70 ezer Ft + áfa

Minden további 1/2 oldalas hirdetés:

20 ezer Ft + áfa

Extra megoldásként: 2/1 oldal: 90 ezer Ft + áfa (egyszeri megjelenés)

EGYÉB, EGYEDI MEGOLDÁSOK LEHETSÉGESEK!

Érdeklődni: klajko@mgyosz.hu

SZÉLESEDIK AZ ADÓCSALÁS ELLENI KÜZDELEM

Az adócsalás elleni fokozott fellépés keretében javaslatot terjesztett elő az Európai Bizottság az uniós adóhivatalok közötti automatikus információcsere hatályának bővítéséről. A javaslat értelmében az unión belüli automatikus információcsere hatályát kiterjesztenék az osztalékra, a tőkenyereségre, valamint a pénzügyi bevételek és számlaegyenlegek minden más formájára.

A javaslat elfogadása esetén az Európai Unió működteti majd a világ legkiterjedtebb automatikus információcsere-rendszerét. Algirdas Šemeta, az adó- és vámügyért, a statisztikáért, az ellenőrzésért és a csalás elleni küzdelemért felelős biztos elmondta: „A javaslatnak köszönhetően a tagállamok megfelelő eszközökkel fognak rendelkezni ahhoz, hogy felmérjék és behajtsák az őket megillető adótartozásokat. Az Európai Unió pedig kedvező pozícióba kerül, így nyomatókat tud szerezni azon erőfeszítésének, hogy világszerte szigorúbb feltételek lépjenek életbe a jó adóügyi kormányzás terén. Ez újabb hatásos fegyver az adócsalás elleni elszánt küzdelemhez.”

Két kulcsfontosságú jogszabály már most is lehetővé teszi az automatikus információcsere-t az Európai Unión belül. A megtakarítási adóról szóló uniós irányelv biztosítja a tagállamok számára, hogy adatokat gyűjtsenek a területükön lakóhellyel nem rendelkező személyek megtakarításairól, és automatikusan továbbítsák ezeket az adatokat az e személyek lakhelye szerint illetőséggel rendelkező adóhatóságok részére. Ez a rendszer 2005 óta van hatályban. Az irányelvet megerősítő, annak hatályát kiszélesítő javaslat már a tanács asztalán van. Az Európai Tanács 2013. májusi ülésén a tagállamok kötelezettséget vállaltak, hogy az év végéig elfogadják a megtakarítási adóról szóló, felülvizsgált irányelvet.

A közgazgatási együttműködésről szóló irányelv értelmében az egyéb jövedelemforrások (a munkaviszony, a vezetői díjak, az életbiztosítások, a nyugdíjak és a tulajdon) vonatkozásában 2015. január 1-jén lép életbe az

ELŐZMÉNYEK

2012 decemberében a bizottság előterjesztette az adócsalásra és -kikerülésre adandó hatékonyabb uniós válaszlól szóló cselekvési tervét. A Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2013. május 14-én jóváhagyta a cselekvési tervet. 2013. május 22-én az Európai Tanács az adócsalás és -kikerülés, valamint az agresszív adótervezés elleni hatékonyabb fellépés érdekében kérte az automatikus információcsere uniós és nemzetközi szintű kiterjesztését. A mostani javaslat ennek tesz eleget.

automatikus információcsere. A mostani javaslat célja a közgazgatási együttműködésről szóló irányelv felülvizsgálata annak érdekében, hogy 2015. január 1-jétől kezdődően az automatikus információcsere az osztalék, a tőkenyereség, az egyéb pénzügyi bevételek és számlaegyenlegek kategóriáira is kiterjedjen. Ez lehetővé teszi, hogy a tagállamok képesek legyenek ugyanannyi információt megosztani egymással, amennyire kötelezettséget vállaltak az Egyesült Államok irányában az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló megtakarítási adóról szóló, felülvizsgált irányelvet.

A közgazgatási együttműködésről szóló irányelv értelmében az egyéb jövedelemforrások (a munkaviszony, a vezetői díjak, az életbiztosítások, a nyugdíjak és a tulajdon) vonatkozásában 2015. január 1-jén lép életbe az automatikus információcsere. A mai napon közzétett javaslat célja a közgazgatási együttműködésről szóló irányelv felülvizsgálata annak érdekében, hogy 2015. január 1-jétől kezdődően az automatikus információcsere az osztalék, a tőkenyereség, az egyéb pénzügyi bevételek és számlaegyenlegek kategóriáira is kiterjedjen.

A mostani javaslat, valamint az automatikus információcsere-re vonatkozó, fent említett rendelkezések lehetővé teszik, hogy a tagállamok képesek legyenek ugyanannyi információt megosztani egymással, amennyire kötelezettséget vállaltak az Egyesült Államok irányában az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló törvény (Foreign Account Tax Compliance Act, FATCA) keretében. **EB magyarországi iroda**

Stresszes európai munkahelyek

Nyilvánosságra hozták az Ipsos MORI által az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA) nevében készített 3. páneurópai közvélemény-kutatás legfőbb eredményeit. Ennek értelmében a munkavállalók fele úgy gondolja, hogy a munkával kapcsolatos stressz általános, és tizből négy szerint ezt nem kezelik megfelelően a munkahelyen.

A megkérdezettek a bizonytalan foglalkoztatási helyzetet és a munkahelyek átszervezését jelölték meg a legerősebb munkával kapcsolatos stresszforrásként. Kevesen tudnak azonban olyan programokról vagy intézkedésekről, melyek a dolgozók folyamatos munkavállalását teszik lehetővé nyugdíjig vagy azon túl is, habár a többség támogatná ezek bevezetését.

A közvélemény-kutatás eredménye szerint az európai munkavállalók kb. fele (51%) észleli úgy, hogy munkahelyén jellemző a munkával kapcsolatos stressz, míg 16% mondja azt, hogy „nagyon általános”. A női munkavállalók a férfiaknál nagyobb valószínűséggel állítják, hogy a munkával kapcsolatos stressz általános (54% a 49%-hoz képest); az életkort tekintve a 18 és 54 év közötti dolgozók inkább (53%) gondolják így, mint az 55 éven felüliek (44%). A munkahelyi stressz megítélése ágazatonként is eltérő: leginkább az egészségügyben, illetve ápolási területeken dolgozók vélik úgy, hogy rendszeres stressznek vannak kitéve munkavégzés során. (61%, akik közül 21% szerint „nagyon általános”).

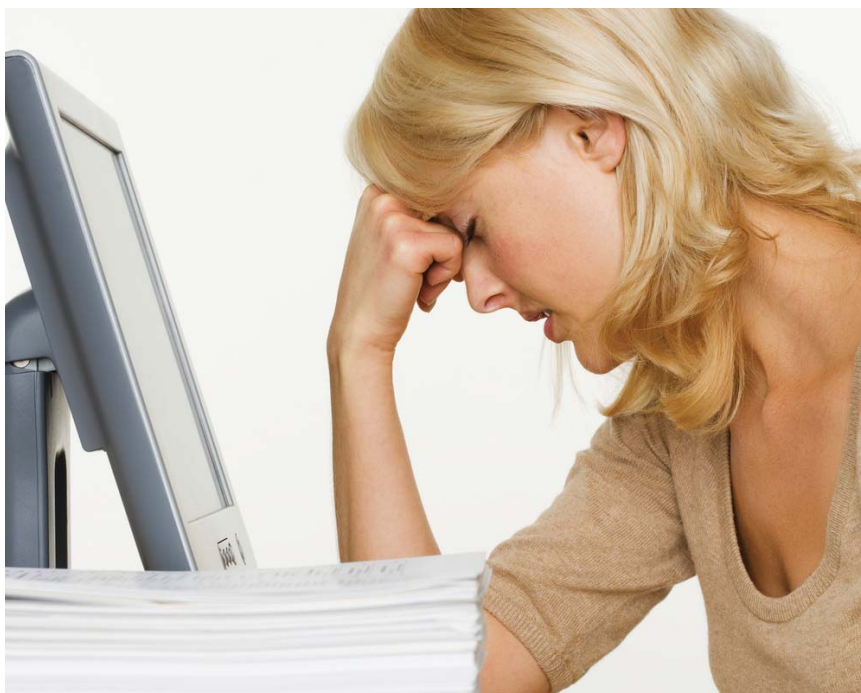
Christa Sedlatschek, az EU-OSHA igazgatója kiemeli, hogy az európai munkavállalók 41%-a érzi úgy, hogy a munkahelyén nem megfelelő a stresszkezelés, sőt, 15%-uk gondolja kritikusnak a helyzetet. „Mi azonban nagy hangsúlyt fektetünk a pszichoszociális kockázatok – például a stressz – munkahelyi feloldására. Jövőre elindítjuk a stresszkezelésről szóló „Egészséges munkahelyek” kampányunkat. A különböző ágazatokban működő, különböző méretű európai vállalatoknak szóló üzenet az, hogy a pszichoszociális kockázatokkal ugyanolyan logikus és szisztematikus módon lehet foglalkozni, mint más egészségügyi és biztonsági kérdésekkel.”

MAGYAR HELYZET

A megkérdezettek 56%-a gondolja úgy, hogy a legnagyobb munkahelyi stresszforrás a bizonytalanság és az átszervezések. Ezt követi a listán a munkaórák száma (48%) és a munkahelyi támogatás hiánya (46%). A dolgozók 52%-a vallotta stresszesnek munkahelyét, sajnos ebből 70% érzi úgy, hogy ennek kezelése nem megfelelő módon zajlik. Érdekes eredmény, hogy a megkérdezett minta 46%-a véli úgy, hogy kevés stressz ér munka közben.

Kapcsolat van a munkavállalók azon csoportja között, akik azt mondják, hogy munkahelyükön általános a munkával kapcsolatos stressz és azok között, akik szerint a munkával kapcsolatos stresszt nem kezelik megfelelően. Európa-szerte tíz olyan munkavállalóból, akik szerint munkahelyükön ritka a munkával kapcsolatos stressz, heten (72%) mondják, hogy jól kezelik azt. Ezzel ellentétben tíz olyan munkavállalóból, akik szerint munkahelyükön gyakori a munkával kapcsolatos stressz, hatan (58%) úgy vélik, hogy nem kezelik azt jól.

Európában a munkával kapcsolatos stressz leggyakoribb oka a megkérdezettek szerint a foglalkoztatási helyzet bizonytalansága és a munkahelyek átszervezése (72%). Ezt a munkaórák száma és a munkaterhelés (66%) követi. A fiatalabb, 18–34 éves dolgozók körében ez a két ok azonban egyenlő súllyal

került az első helyre (mindkettő 69%-kal). Ezenkívül, az egészségügyi és ápolási területen dolgozók az átlagosnál nagyobb mértékben jelölték meg a munkaórák számát/munkaterhelést a stresszforrásként (77%).

A nagyobb államadóssággal rendelkező országok munkavállalói nagyobb valószínűséggel jelölték meg a foglalkoztatási helyzet bizonytalanságát és a munkahelyek átszervezését a munkával kapcsolatos stressz kiváltó okaként. A GDP 90%-át meghaladó államadósságú országokban a munkavállalók 73%-a nevezte meg ezt a munkával kapcsolatos stressz gyakori eredőjeként, míg a GDP 60%-ával megegyező vagy annál kevesebb államadóssággal rendelkező országokban a munkavállalók csupán 66%-a tett így. (A GDP

90%-át meghaladó mértékű államadóssággal rendelkező országok: Görögország, Olaszország, Belgium, Írország, Portugália, Franciaország és Izland. A GDP 60%-ával megegyező, vagy annál kisebb államadóssággal rendelkező országok: Lengyelország, Finnország, Lettország, Dánia. *Eurostat, 2012. második negyedév.*)

Tíz munkavállalóból hat (59%) a megfélemlítéshez és zaklatáshoz hasonló elfogadhatatlan viselkedésformákat is gyakori stresszforrásként említette. Ennél kevesebben érzik kiváltó oknak a kollégák vagy felettesek támogatásának hiányát (57%), a feladat- és felelősségi körök egyértelműségének hiányát (52%) és a munkaidő-beosztás befolyásolásának korlátozott lehetőségét (46%). **MGY**

Tevékeny időskor

Európa-szerte a megkérdezettek fele (52%) számít arra, hogy munkahelyén 2020-ra nőni fog a 60 éven felüli dolgozók aránya (43% szerint ez valószínűtlen). Ezek közül az 55 éven felüliek nagyobb valószínűséggel (59%) gondolják ezt, mint a náluk fiatalabbak (35 és 54 év közöttiek (54%), 18 és 34 év közöttiek (45%). Minden nyolcadik megkérdezett (12%) ismer olyan intézkedéseket és programokat, amelyek célja annak megkönnyítése, hogy a munkavállalók folyamatosan dolgozhassanak a nyugdíjkorhatár eléréséig vagy azon túl is. Az e politikákkal kapcsolatos tájékozottság a munkahely méretének növekedésével nő: a legkisebb munkahelyeken (1–10 munkavállaló) 7%, míg a legnagyobbakon (több mint 250 munkavállaló) akár a 19%-ot is elérheti. Azok közül, akik nem ismernek ilyen programokat és intézkedéseket, 61% támogatja a bevezetésüket. Az ilyen típusú intézkedéseket leginkább a nők, a részmunkaidőben, illetve az egészségügyi vagy ápolási területen, valamint a nagyobb munkahelyeken dolgozók támogatják. Az idősebb, 55 év feletti munkavállalók körében alig valamivel nagyobb az efféle intézkedések támogatottsága, mint a fiatalok között (64% a 35–54 év közöttiek 61%-ához, illetve a 18–34 évesek 60%-ához képest).

Arra a kérdésre, hogy a megkérdezett véleménye szerint a 60 év feletti dolgozók munkavállalók hajlamosabbak-e bizonyos

MAGYAR TANULSÁGOK

Az 515 magyar megkérdezett harmada hiszi csupán, hogy a 60 év feletti többször szenvednek balesetet munkahelyükön. Ezzel ellentétben 10-ből 6 ember van azon a véleményen, hogy az idősebb korosztály nehezebben alkalmazkodik a munkahelyi kihívásokhoz. Szomorú eredmény, hogy kevesen (9%) vannak tisztában az idősebb munkavállalók támogatását célzó programokkal, intézkedésekkel, habár meglepő módon csak 45%-uk támogatná ezek bevezetését. Érdekes jelenség, hogy a válaszolók csupán 35%-a számít a 60 év feletti dolgozók arányának növekedésére a jövőben. Ez az arány messze elmarad az uniós átlagtól, ami 52%.

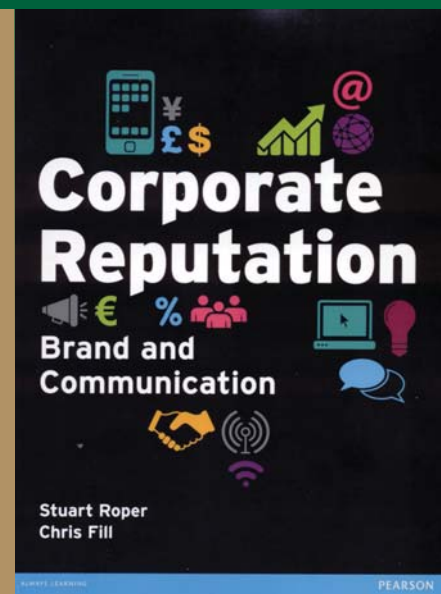

viselkedésformákra, mint mások, a következő válaszok születtek:

- Tízből csak ketten (22%) vélik úgy, hogy az idősebb munkavállalóknak több munkahelyi balesetük van, mint másoknak (ez a kapcsolat a legtöbb csoportban állandó, bár a fizikai munkások kissé hajlamosabbak így vélekedni);
- Tízből nagyjából hárman (28%) gondolják úgy, hogy a 60 éven felüli munkavállalók kevésbé produktívak a munkahelyen, mint más dolgozók;
- Tízből négyen (42%) úgy vélik, hogy az idősebb munkavállalók jellemzően többet szenvednek a munkahelyi stressztől, mint a többiek, míg valamivel többen (48%) ennek épp az ellenkezőjét gondolják; valamint
- Tíz foglalkoztatottból hat (60%) véleménye szerint másokhoz képest a 60 év feletti kevésbé valószínű, hogy alkalmazkodni tudnak a munkahelyi változásokhoz. Ezt a véleményt az 55 év feletti, idősebb dolgozók fele (49%) is osztja (bár meg kell jegyezni, hogy az összes munkavállaló közül minden harmadik (33%) véli úgy, hogy a többi munkavállaló az, aki nem tud alkalmazkodni a munkahelyi változásokhoz).

ÚTMUTATÓ A PÉNZÜGYI DZSUNGELBEN

A mai világban akár terméket, akár szolgáltatást választunk, a legtöbbször csak akkor ismerjük azt ki igazán, amikor már használjuk. A választási döntéseket ezért igen gyakran az azokat kínáló hírneve, és/vagy a hozzájuk kapcsolódó márka vonzereje alapján hozzuk meg. A hírnév és a márka meghatározóvá váltak a piacon.

A szerzők fenti megállapításaiból megkerülhetetlenül következik, hogy minden cégnek, amely tartósan sikeres akar lenni a piacon, erőforrásaik különösen fontos elemeiként kell építeniük és gondozniuk a hírnevüket, szintúgy a márkáik vonzerejét. A cím harmadik eleme pedig helytállóan utal arra, hogy mindennek egyik fő eszköze a kommunikáció.

Tudni kell ehhez, hogy ma a piaci versenyben – minden piacon, bármiről is legyen szó – nem az győz, aki ténylegesen jobb, jobb a terméke, a szolgáltatása, hanem aki jobban tudja eladni magát és az árucikkeit. Az utóbbiak tényleges minősége majd a következő fordulóban juthat szerephez, midőn figyelembe vesszük az előző vásárlással szerzett tapasztalatainkat.

Szeretnénk jól megalapozott döntéseket hozni, de rendszerint nincs ehhez elegendő információnk. Oka ennek, hogy mindannyian kínálati áradatban élünk. A csúcstechnológias kommunikációs eszközöknek és a globalizációnak köszönhetően olyan tömegben zúdulnak ránk az árucikkeket és/vagy a piaci szereplőket ajánló kínálatok, hogy képtelenek vagyunk alaposabban kiismerni azokat. A legtöbb árucikk tényleges minőségét, használati értékét, ár/érték-arányát egyre kevésbé ismerjük, s mire rájövünk, az erőltetett, marketing indíttatású termékváltás már új „ismeretlent” hoz a helyébe. Információhiányunkat ezért a hírnév és a márka segítségével pótoljuk. Aki ebben jobban mutat, az nyerhet

**STUART ROPER,
CHRIS FILL**

**Corporate Reputation,
Brand and
Communication
A céghírnév, a márka
és a kommunikáció**

Pearson, 2012

meg magának. S tudni kell, hogy a hírnévre, márkára is érvényes az „entrópia törvénye”: ha magára hagyjuk – ha nem építjük, gondozzuk nagyon módszeresen és szakszerűen –, akkor rendezetlenségbe hanyatlik és elveszti a vonzerejét.

Ez teszi kiemelkedő gazdasági jelentőségűvé a cégek számára a hírnév és a márka építésének és menedzselésének tudományát, amely ma már maga is a csúcstechnológiák egyike - nagyon kell érteni hozzá. Ennek elsajátításában segít ez a 360 oldalas felsőfokú tankönyv, amelynek minőségét és használati értékét kiadójának hírneve garantálja: a Pearson a világelső egyike. A könyvnek mind a tartalmát, mind a szerkezetét is úgy alakították ki, az elméleti eredmények és gyakorlati alkalmazásai felsorakoztatásával, fejezetenként célkitűzésekkel, mini esettanulmányokkal, céges példákkal, összegzésekkel, ellenőrző kérdésekkel, hogy a legjobban támogassa a tanulást. Első része segít megérteni, mit jelent a cégek hírneve; hogyan nőtt e hírnév menedzselésének gazdasági jelentősége és mennyire összetett ez a feladat; mi ebben a cégkultúra jelentősége; hogyan mérhető a hírnév. A második rész a márkák használatát és annak a cég hírnevével való összefüggéseit tárgyalja, benne olyan merész részekkel, hogy a márkák mérése és a márkák jövője. A harmadik rész tárgya a cég kommunikációja.

Dr. Osman Péter